

Obsah

Pískovcový fenomén: krajina mezi skálou, stromem a člověkem	12
Návod k použití atlasu.	14
Náměty na další cesty	16
Poznámka ke geomorfologickému členění	17
Poděkování	18
Použité zkratky	19
Část I: Pískovcový slabikář	20
 Pískovce	22
Ukládání písku a vznik pískovce	24
Český karbon a perm	26
Česká křídová pánev	28
Flyšové pásmo Karpat a vnitrokarpatký paleogén	30
Architektura pískovcového tělesa	32
Slepence	34
Proudové textury	36
Konkrece	40
Zkameněliny	42
Ichnofosilie	44
Zlom	46
Drcené pásmo	48
Tahová puklina	50
Tahové sloupky	52
Smyková puklina	54
Tektonické zrcadlo	56
Stylolity	56
Deformační proužky	58
Pramen	60
Vodní toky	62
Výplavový kužel	64
Údolí a rokle	66
Asymetrické údolí a dellen	68
Kaňon, soutěska, průrva	70
Sedimenty: eluvia a deluvia	72

Zvětralé partie uvnitř pískovcového masivu	74
Tabulová hora a kuesta	76
Svědecký kopec	78
Izolovaná skála (tor) a skalní hradba	80
Skalní defilé	82
Skalní věž	84
Skalní řícení	86
Suťové pole	88
Rozsedlina	90
Závrt	92
Pískovcová kupole	94
Exfoliační jevy	96
Skalní brána	98
Slepá brána	100
Skalní okno	102
Skalní chodba po žíle vulkanitu	102
Jeskyně	104
Převis	108
Skalní hřib	112
Skalní římsy a lišty	114
Tvary vzniklé vlivem půdního pokryvu (deprese, prahy, šikmé zářezy)	116
Žlábek	118
Sloní chobot	118
Škrapy kuželové a žlábkové	120
Stěnové škrapy	122
Jamkové škrapy	124
Šlápotovité škrapy	124
Skalní mísa	126
Projevy proželeznění 1: výstelky na kontaktech žil a výplně puklin	128
Projevy proželeznění 2: inkrustace	130
Projevy proželeznění 3: vodorovné desky	134
Projevy silicifikace	136
Přikontaktní sloupky	138
Pravidelná dutina	140
Nepravidelná dutina	142
Skalní důlek	144
Voštiny 1: kulovité voštiny; obecné principy	146
Voštiny 2: kukaňovité, sklípkovité a rombické voštiny	148

Voštiny 3: kombinace eroze a zpevňování (bubliny, ouška, vosí hnízda, kroužky, mřížky)	150
Voštiny 4: reorientované voštiny	152
Voštiny 5: ovlivněné horninovým tlakem	154
Voštiny 6: stenomorfní a epigenetické voštiny	156
Skalní hodiny	158
Projevy solného zvětrávání	160
Stromové žlábký a vějíře	162
Bioeroze, bioerozivní stopy v pískovcích	164
Stopy po úderu blesku	166
Skalní kůry (1)	168
Skalní kůry (2), polygonální praskliny	170
Vápnité sintry a další recentní povlakové minerály	172
Opálové povlaky a výrůstky	174
Eolické fasety	176
Kořenový stalagmit	176
Část II. Člověk a pískovce	178
Pravěk: převisy a pozorovatelný	180
Hradisko	182
Skalní hrady a refugia	184
Skalní kaple	188
Poustevny	190
Sakrální sochařství	192
Profánní sochařství, technická a funerální plastika	194
Lidová architektura pískovcových oblastí	196
Skalní obydlí	198
Úvozy a skalní cesty	200
Skalní mlýny, vodní náhony a průrvy	202
Dráže, kapsy, stopy po tesání a sekání	204
Vlčí jámy	206
Milířové plošiny	206
Dehtářské pece, pozůstatky smolařských, dehtářských. a kolomaznických dílen	208
Pískovcové lomy	210
Podzemní těžebny pískovce	212
Sklepy a pivovarské sklepy	216
Skalní sušárny	218
Stopy po těžbě železných rud	220

Stavby z pískovce	222
Pískovce a romantismus	224
Nápisy a skalní rytiny	226
Brusné stopy	228
Horolezecká výstupová cesta	230
Část III – Regionální část	232
ČESKÁ KŘÍDOVÁ PÁNEV	232
Labské pískovce	233
Tiské stěny	234
Rájec	236
Ostrov	238
Děčínský Sněžník	240
Labské údolí	242
Hřensko a Pravčická brána	244
Jetřichovice	246
Tokáň	248
Kyjovské údolí	250
Údolí Kamenice a skály v okolí Srbské Kamenice	252
Lužické hory	254
Lužský hřbet	256
Milštejn	258
Jonsdorf	260
Vraní skály, Císařské údolí a Popova skála	262
Horní skály, Vysoká, Havran	264
Skály u Prysku	266
Ralská pahorkatina	268
Skály u Sloupu a Svojkova	270
Skály u Radvance	272
Skály u Velenic	274
Dutý kámen	276
Sloní kameny	278
Janovický les	280
Krkavčí návrší u Křižan	282
Skály pod Ralskem	284

Děvínské polesí	286
Kumerské pohoří	288
Jestřebská kotlina a Holany	290
Vřesoviště	292
Skály u Kozlů	292
Peklo	294
Skály u Blíževedel a Úštěku	296
Vlhošť	298
Kostelec	300
Dolské údolí	304
Rač, Supí hora, Nedvězí	306
Housecké vrchy a Beškov	308
Skalní sbor u Oken	310
Skály u Vidimi	312
Kokořínský důl	314
Skály u Mšena a Planý důl	316
Skály v údolí Strenického potoka	318
Skály u Želíz	320
Český ráj	322
Skály na Mužském	324
Hruboskalsko	326
Kozlov (Chlum)	330
Prachovské skály	332
Podtrosecká údolí	334
Plakánek	336
Apolena	338
Borecké skály	340
Kozákov	342
Sokol	344
Betlémské a Klokočské skály	346
Suché skály a Vranovský hřeben	348
Maloskalská Drábovna	350
Skály v údolí Zábrdky	352
Chrudimsko a Skutečsko	354
Maštale	356
Škrovád	358

Broumovsko	360
Čížkovy kameny	362
Adršpašské skály	364
Teplické skály	368
Křížový vrch	370
Ostaš	372
Hejda	374
Broumovské stěny	376
Góry Stołowe	380

PÍSKOVCOVÁ SKALNÍ MĚSTA ČESKÉ REPUBLIKY MIMO ČESKOU

KŘÍDOVOU PÁNEV	382
-----------------------------	------------

Český masiv	383
--------------------------	------------

Salesiova výšina u Oseka	384
Kralupsko a další výskyty středočeského karbonu	386
Břecštejn (Hrádeček) a další výchozy podkrkonošského permu	388

Flyšové pásmo Karpat	390
-----------------------------------	------------

Hostýnské vrchy – Skalný a Čerňava	392
Jarcovská kula	394
Lukov	394
Držková	396
Čertovy skály u Lidečka	396
Lačnovské skály	398
Pulčínské skály	400
Chřiby – Kozel	402
Chřiby – Čertůvky	402
Chřiby – Břestecská skála	404
Chřiby – Komínky	404

PÍSKOVCOVÁ SKALNÍ MĚSTA SLOVENSKÉ REPUBLIKY	406
--	------------

Vnitrokarpatký paleogén	406
--------------------------------------	------------

Súľovské skály	408
Skály u Prečína a Pružiny	412
Slovenská Ľupča	414
Markušovce	414
Flyšové pásmo Karpat	416
Megonky	418
Klokočovské skálie	418
Stratigrafická tabuľka	420
Autoři fotografií a ilustrací	421
Základní literatura	422
Věcný rejstřík	445
Místopisný rejstřík	454